

Tulosperusteinen lähestymistapa: Sopiiko se perinnebiotoopeille?

Traci Birge, MMT

1.2.2019

traci.birge@gmail.com

VS-Suomen perinnemaisemayhdistys

Seminaari: Ehdotuksia ja näkemyksiä perinnebiotooppien tuesta seuraavalle rahoituskaudelle

Osana Pohjoismaiden Neuvoston rahoittama projekti: "Harmonization of knowledge in protected grassland management in Baltic region for sustaining viable ecosystems"

Mikä on tulosperusteinen lähestymistapa?

- **Lähtökohta:** palkita viljelijöitä ympäristösaavutuksista
- **Luonnon monimuotoisuus (tai ekosysteemipalvelut)** “taloudellisena hyödykkeenä” jota viljelijä voi tuottaa
- **Perustelu:** julkisen varojen tehokkuuden parantaminen (ympäristötavoitteiden saavuttaminen)
- **Laskelma:** tavallisesti vaihtoehtoiskustannukset (ei itse julkisen hyödykkeen arvo)

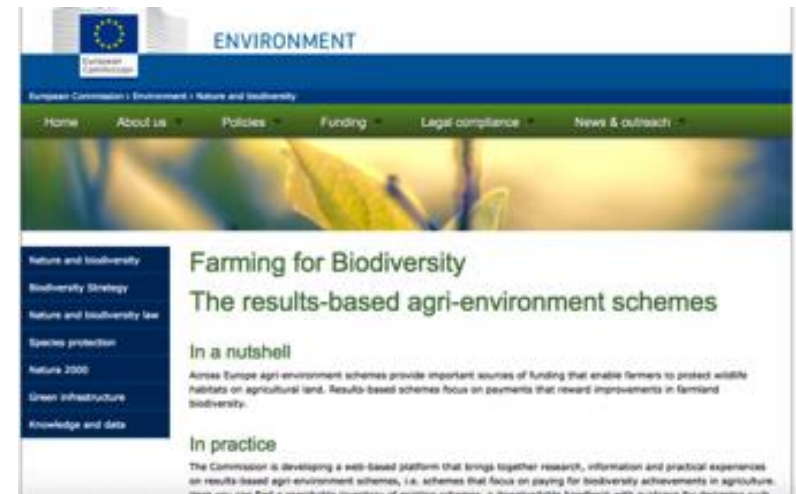
Poliittinen tuki?

- ✓ EU
- ✓ Maailman kauppajärjestö

Paying for Environmental Results is WTO Compliant

Payer pour des résultats environnementaux est conforme aux règles de l'OMC

Zahlungen für Umweltergebnisse sind WTO-konform

http://ec.europa.eu/environment/nature/rbaps/index_en.htm

Time to look for evidence: Results-based approach to biodiversity conservation on farmland in Europe

I. Herzon^{a,*}, T. Birge^a, B. Allen^b, A. Povellato^c, F. Vanni^c, K. Hart^b, G. Radley^d, G. Tucker^b, C. Keenleyside^b, R. Oppermann^e, E. Underwood^b, X. Poux^f, G. Beaufoy^g, J. Pražan^h

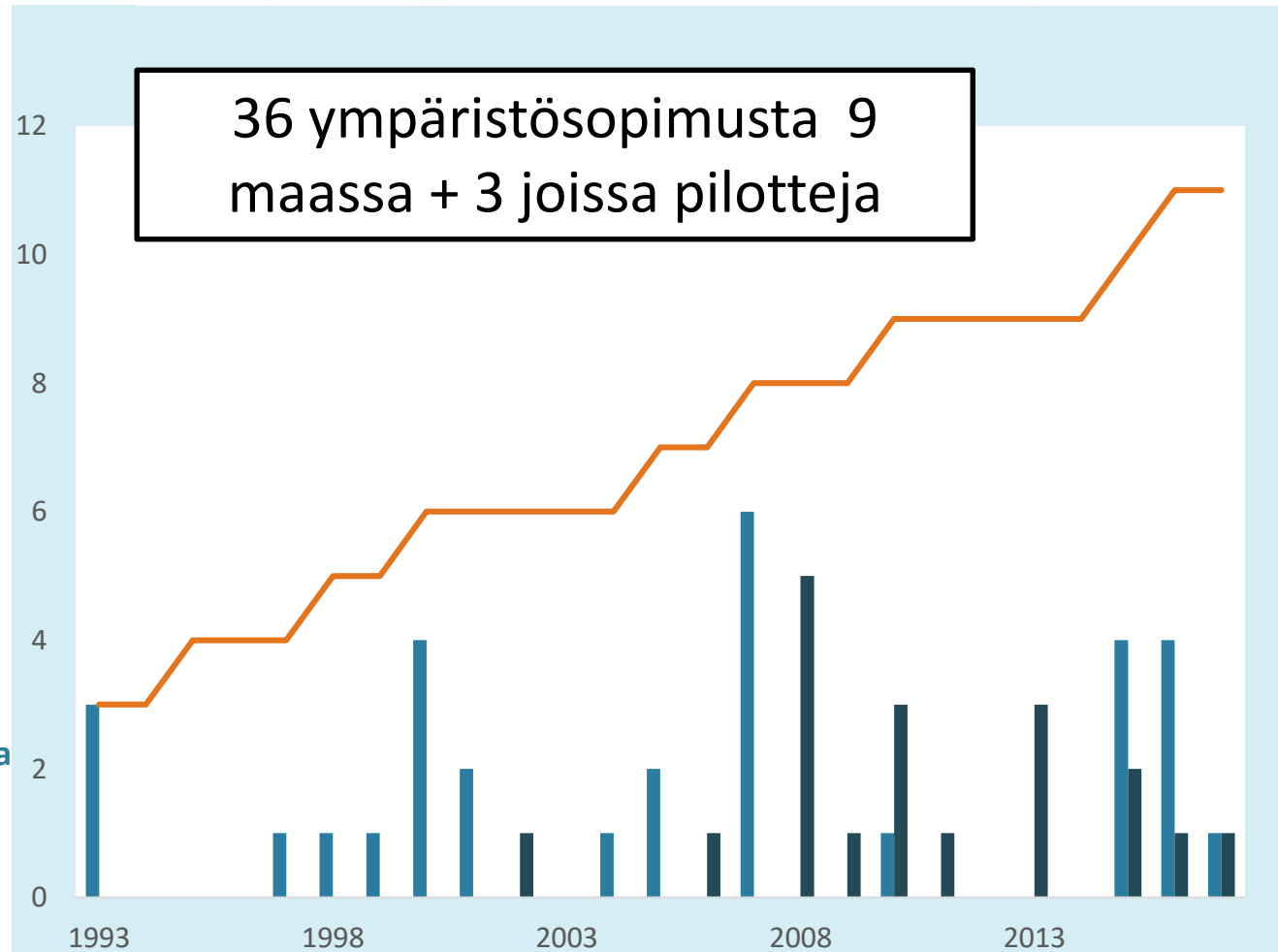
➤ Jo 20+ vuotta kokemusta

➤ Rahoitus:

- Ympäristötuki
- CAP Pillari 1
- LIFE
- Valtiot

Vertaisarvioituja julkaisuja tulosperusteisista ympäristösopimuksista:

- Ympäristösopimuksia
- Julkaisuja
- Maat

Tulosperusteisten sopimusten tyypit

Puhtaasti tulosperusteinen:

- Ei hoitovaatimuksia. Maksetaan ainoastaan mitattujen tulosten perusteella.

-esim. petoja (ilves ja ahma P-Ruotsissa, maakotka Suomen Lapissa)

Harvinainen

Hybridi 'hoitovaatimus':

- Sisältää hoitovaatimuksia ja/tai jotkin toimenpiteet on kielletty

Tavallinen

Hybridi 'bonusmaksu':

- Kaksitasoinen sopimus: 'Pohja' joka perustuu hoitovaatimukseen ja toimenpiteisiin; tulosperusteinen osuus on mahdollinen 'bonus'.

Matala riski

Miten rakennetaan hyvä tulosperusteinen ympäristökorvaussopimus?

Beinwell weiß, violett (V-VII)

Flockenblumen (VI-IX)

Wiesen-Flockenblume

Flockenblumen (VI-IX)

Skabiosen-Fl.

Knollen-Kratzdistel

- Määrittele selkeät tavoitteet jotka jokainen voi ymmärtää ja joihin voi tähdätä
- Valitse tulosindikaattorit huolella, palkitse korkea laatu
- Käytä yksinkertaista, objektiivista, ja toistuvaa tapaa mitata tuloksia
- Ota viljelijät alusta asti mukaan kehittelyyn
- Hyödynnä kokemusta ja palautetta –pitää pilotoida, tutkia, ja oikaista tarvittaessa

Milloin tulosperusteinen lähestymistapa ei sovi?

Hyvin rakennettu sopimus joka perustuu hoitovaatimukseen sopii paremmin silloin kun:

- Riittävän luotettava ja edullinen indikaattorien kehittäminen ei ole mahdollista
- Tulosten saavuttamisen ja mittaamisen kesto on liian pitkä, mikä aiheuttaisi viljelijöille ongelmia (esim. myöhästynyt maksu)
- Hallintotalolta puuttuu omaa tai ulkoistettua asiantuntemusta perustaa ja toteuttaa tulosperusteinen sopimus
- Viljelijäyhteisö vastustaa tulosperusteista lähestymistapaa

Ranska: Kukkiva Niitty-sopimus + kilpailu

2007 lähtien, yli 1200 maanviljelijää, maksu 79 € ha/v

5-vuotinen sopimus: 4 indikaattorikasvia
20:sta, rajoittuu Natura 2000 alueille

Kukkiva Niitty kilpailu: Asiantuntijaraati arvioi 'ammatillista osaamista'

Fleury et al. 2015; Magda et al. 2015

Irlanti: The Burren

350 maanviljelijää, 15% hallintomenot vuodessa

Tulosperusteinen maksusumma perustuu 'lohkopisteytyksen' ('field score') (0-10) 9 kriteeriin:

- Laidunnustaso;
- Kuolleen kasvillisuuden määrä ('litter');
- Mahdolliset tuhot ruokinta-alueilla;
- Mahdolliset tuhot vesistöalueilla;
- Paljas maaperä ja eroosion määrä;
- Umpeenkasvaneisuus;
- Haittakasvien määrä;
- Ekologinen yhtenäisyys (ecological integrity)

General Guidance Handbook

Results-based Agri-Environmental Payment Schemes
Version 1 - 20th June 2018

Step-by-step guide to designing
results-based payment schemes:
lessons from Ireland and Spain

Agreement No. 07.027722/2014/697042/SUB/B2

**Vuosittainen
maatalousneuvojan
tekemä arviointi**

**Korkeampi maksu
korkeammasta
lohkopisteytyksestä**

Tutkimus Suomesta: Hypoteettinen tulosperusteinen sopimus luonnonhoitopellolle: haastatteluita ja peltokäyntejä

Tulokset

- Viljelijät suhtautuivat tulosperusteiseen lähestymistapaan pääosin positiivisesti;
- Eivät ole tottuneet ajattelemaan LHP:n luontoarvoja tai tuloksia, mutta innostuivat erityisesti kun indikaattorilajeja löytyi;
- Pohdittiin miten tarkastaja ja viljelijä pääsevät samaan tulokseen;
- Siisti maisema on tärkeä, ei saa levittää rikkaruohoja.

N=20

Yhteinen peltokäynti erittäin tärkeä!

Birge et al. 2017. Land Use Policy
Birge & Herzon in press. J Rural Studies

Probing the grounds: Developing a payment-by-results agri-environment scheme in Finland

Traci Birge^{a,*}, Marjaana Toivonen^a, Minna Kaljonen^b, Irina Herzon^a

^a Department of Agricultural Sciences, P.O. Box 27, FI-00014, University of Helsinki, Finland
^b Finnish Environment Institute, P.O. Box 140, 00251 Helsinki, Finland

Miksi tulosperusteinen lähestymistapa PB:lle?

Nykyinen ympäristökorvausjärjestelmä

- oletus että toiminta = tuloksiin
- Perinnebiotooppikorvaus: 2 tasoa, puolimatassa tulosperusteisuuteen

Mikä olisi tulosperusteisen lähestymistavan lisäarvo?

- ✓ **Säännöllinen PB-arviointi** – tulosperusteisessa lähestymistavassa inventointi/datan keruu säännöllisesti, ei kerran 20 vuodessa!
- ✓ **Parantaa PB:n luonnonarvoja** – luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut 'tuotteina' joita viljelijä tuottaa, tulosten parantaminen mahdollista
- ✓ **Parantaa neuvontaa ja yhteistyötä** – neuvontapainotteisempi, 'parhaat keinot'
- ✓ **Kasvata viljelijöiden 'kulttuurista pääomaa' ja osaamista** - palkitse viljelijöitä ympäristösaavutuksista ja osaamisesta PB:n hoidossa.

Mitä kaikkea pitää pohtia PB:n tulosperusteisessa ohjelmassa?

- Puhdas tulosperusteinen vai hybridi?
- Yksinkertainen vai porrastettu maksu?
- Maksutaso: kustannukset vai 'porkkana'?

1. Indikaattorit: sama kuin valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti arvokas?

- Kasvilajien monimuotoisuus, rakenne, historia & kulttuuriarvo?
- 'lohkopisteytys' kuten Burren?

2. Neuvontapalveluita, yhteistyötä & valmiuksien kehittämistä:

- Sekä viljelijöiden että neuvojen ja tarkastajien pitää opetella uusia taitoja ja tapoja toimia
- Koulutusmateriaalia tarvitaan

arc2020
Agricultural and Rural Actors Working
for Good Food, Good Farming and Better Rural

ABOUT TOPICS DEBATES SERIES AGROECOLOGY CAP LETTERS

HOME > LATEST FROM EU MEMBER STATES > Could Results-Based Payments Help Finland's Most Endangered Farmlands?

Could Results-Based Payments Help Finland's Most Endangered Farmlands?

13 March, 2018 Traci Birge Latest from EU Member States, Main stories

Seashore meadow managed through grazing by Hereford cattle photo copyright Traci Birge

<http://www.arc2020.eu/could-results-based-payments-help-finlands-most-endangered-farmlands/>

3. Pilotointi ja sopeutuva luonnonvarojen käyttö ja hoito (adaptive management)

- Viljelijät partnereina luonnonhoidossa!
- Oppia 'näkemään' luonnon monimuotoisuutta
- Tilaa kokeiluun

4. Seuranta ja tarkastusta

- Viljelijöiden ehdottamia innovaatioita:
  - geo-merkattuja valokuvia, sovitut tarkastusajat , lajitunnistus-appeja

5. Yhteiskunnalta tunnustusta ja arvostusta:

- Kilpailuja tai palkintoja, kuten Ranskan Kukkiva Niitty?
- Kylttejä tai muuta infoa yleisölle?
- Markkinointia joka tuo tuotteiden lisäarvoa esiin, esim. 'niittyliha'?

Kiitos!

Varsinais-Suomen perinnemaisemayhdistys